

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM,
NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA**

Girum Tareke Zewude

**Pszichológiai tőke és pedagógus jóllét: a stresszel való megküzdés és a
szakmai motiváció közvetítő szerepe**

PhD értekezés tézisei

Témavezető

Dr. habil Hercz Mária
egyetemi docens

SZEGED, 2022

Pszichológiai tőke és pedagógus jóllét: a stresszel való megküzdés és a szakmai motiváció közvetítő szerepe

Az ezredfordulót követően a nemzetközi pedagóguskutatásokban növekvő tendenciát mutatnak a jóllétkutatások, ugyanakkor e kiemelt szakmai jelentőséggel bíró téma nem minden országban kutatott. A disszertáció célja kettős: a stresszkezelés és a szakmai motiváció közvetítő szerepének vizsgálata az etióp felsőoktatásban oktató pedagógusok pszichológiai tőkéjének és jóllétének alakulásában, majd a pozitív pszichológia keretrendszerében egy integrált pedagógus jóllétmodell fejlesztése.

A kvantitatív szemléletű keresztmetszeti kutatás négy, egymásra épülő empirikus fázisból áll, összesen N=3.517 egyetemi oktató bevonásával:

(1) a pszichológiai tőke kérdőív (PCQ-12; Luthans et al., 2007), a pedagógusjóllét skála (TWBS; Collie et al., 2015), és a szakmai munkafeladat motivációs skála (WTMST; Fernet et al., 2008) adaptációja és kultúraközi validációja N=1.117 fős mintán;

(2) etióp felsőoktatási környezetben pszichometriailag helytálló mérőeszközökkel a szakmai munkafeladattal kapcsolatos motiváció mediációs szerepének meghatározása a pszichológiai tőke és pedagógusjóllét viszonylatában N=596 fős mintán;

(3) a stresszel való megküzdés kérdőív (CWS-Q; Rabenu et al., 2016) adaptációja és kultúraközi validációja, majd a faktorok mediációs szerepének igazolása a pszichológiai tőke és a pedagógusjóllét viszonylatában N=836 fős mintán;

(4) a pszichológiai tőke és pedagógusjóllét faktorainak együttes vizsgálata mediációs szempontból a munkafeladat motiváció és a stresszel való megküzdés viszonylatában N=968 fős mintán.

A válaszadók kiválasztása rétegzett mintavétellel történt, az adatok statisztikai elemzésére az IBM SPSS 26 és AMOS 26 szoftvereket használtunk. Az eredmények többnyire megerősítik a szakirodalomból ismerteket, az esetleges eltérések kulturális és intézményi sajátosságokkal magyarázhatók. Mivel a mediációs funkció minden esetben bizonyítást nyert, a kutatási eredményekre épülve lehetséges az egyetemi oktatók jóllétének javítása a pozitív pszichológia eszköztárával, továbbá megküzdési és motivációs stratégiáik fejlesztése.